

2022

met elkaar, voor elkaar

JAAERVERSLAG

de Markgrave

met elkaar voor elkaar

De buurt wintert

Inhoudstafel

4	1. De Markgrave een kennis- en zorgorganisatie
5	a. De Markgrave futureproof
5	b. Missie - visie waarden
6	c. Lerende organisatie
7	d. Opendeurdag
8	e. Heropleiding
9	f. Nieuwe conventie Reva
9	g. Investerings
10	2. Werken bij de Markgrave
11	a. Interview nieuwe medewerkers
14	b. Medewerkers in cijfers
14	c. Werving
14	d. Varia
15	3. De Markgrave beleven
16	a. Interview cliënten
18	4. Vrijwilligers bij de Markgrave
19	a. Vrijwilligersdag
19	b. Afscheid Fred
19	c. Let's klets
20	5. De Markgrave in de wereld
21	a. DeCinema
21	b. ASO mobiel
21	c. Workshop Macramé
21	d. Golfkar Zoersel
21	e. BorgerHUB
22	f. G-sport Vlaanderen
22	g. Obstakelvrij
23	h. Kennisdeling
23	i. Demodag OKO-app
23	j. Fietsproject
24	k. Zorgzame Buurten

Concert ASO-mobiel

1. De Markgrave een kennis- en zorgorganisatie

Bakken bij PIVA

Nordic Walking in Oostende

a. De Markgrave futureproof

In 2022 startten we met het project de Markgrave Futureproof. Met dit project willen we de Markgrave toekomstbestendig maken, door in te zetten op vijf werven:

Vernieuwde missie, visie en waarden

We finaliseren onze missie en visie en we evalueren of de huidige waarden aansluiten bij de vernieuwde missie en visie.

Het organisatiemodel

De Markgrave evolueert naar één geïntegreerde organisatie. Hiertoe analyseren we o.m. onze communicatie- en overlegkanalen en stemmen deze op elkaar af. We bouwen ons HR-beleid verder uit met het oog op een gezonde organisatiecultuur. We ontwikkelen de Markgrave tot een kenniscentrum. Hiertoe bouwen de Markgrave verder uit als lerende organisatie waarin kennis wordt gedeeld, verdiept en uitgewisseld.

Het zorgmodel

We bieden onze cliënten één traject doorheen onze organisatie aan en we stellen ons aanbod scherper en beter op elkaar af.

Netwerken

We stemmen ons netwerk af op onze organisatiestrategie. Hiertoe ontwikkelen we o.m. onze interne en externe communicatie vanuit één geïntegreerde organisatie.

Financiering

We voeren een financieel beleid om de vooropgestelde doelstellingen te realiseren, we implementeren een systeem van fundraising en stellen duidelijke doelstellingen in het kader van fundraising op.

Om de werven, deelprojecten en actieplannen binnen de Markgrave Futureproof verder uit te werken werden een aantal werkgroepen opgestart. Medewerkers konden zich opgeven om deel uit te maken van deze werkgroepen, er is minimum 1 medewerker van elke dienst vertegenwoordigd in elke werkgroep.

We bespreken hier de werkzaamheden van de werkgroepen die in 2022 al aan de slag gingen:

1. Missie, visie en waarden; 2. Lerende organisatie.

b. Missie - visie en waarden

In 2022 werd de nieuwe missie van de Markgrave gefinaliseerd:

De Markgrave is een zorg- en kennisorganisatie voor alle mensen die slechtziend of blind zijn, hun omgeving en de professionals die hen omringen en ondersteunen. Samen met hen willen we de mogelijkheden van het leven ontdekken en de uitdagingen die zich stellen aangaan. Dit doen we door op het juiste moment de gepaste begeleiding en opleiding, training en ondersteuning, en expertise aan te bieden.

Deze nieuwe missie kwam tot stand dankzij een dialoog met de cliënten, en werd aangekondigd in elk team en tijdens de cliëntenvergadering van 7/12/2022.

Met deze missie van de Markgrave als uitgangspunt wordt ook een toekomstgerichte visie verder uitgewerkt. Hiervoor zullen in 2023 binnen de verschillende teams de medewerkers worden bevraagd over wat de visie voor hen inhoudt.

c. Lerende organisatie

Om de Markgrave verder te ontwikkelen tot een lerende organisatie werd in 2022 de aanzet gegeven tot een vormingsbeleid dat aansluit bij de missie, de visie, en de strategische doelstellingen van de Markgrave.

Het vormingsbeleid van de Markgrave werd in 2022 verder uitgebouwd rond de volgende strategische doelstellingen:

Het permanent verder ontwikkelen van de competenties van onze medewerkers zodat ze sterker worden om de missie en visie van de Markgrave te realiseren

Kennis over visuele en eventueel andere bijkomende beperkingen bij kinderen en volwassenen ontwikkelen en verspreiden

Kennis en ontwikkeling van vaardigheden en methodieken om de aan cliënten aangeboden ondersteuning te versterken en verder te professionaliseren

Verwerven van (verplichte) basiskennis voor medewerkers: op het niveau van de afdelingen en de vzw wordt bepaald waaruit deze basiskennis bestaat

Kennisdeling stimuleren, hiertoe streven we ernaar dat medewerkers zich ontwikkelen tot interne expert in een specifiek domein

Voorzien in een aanbod functie specifieke kennis

Het versterken van de mentale weerbaarheid van de medewerkers

Het vormingsbeleid is zowel gericht op niveau van de individuele werknemer, als van de afdelingen en de vzw. We streven ernaar dat iedere medewerker van de Markgrave gedurende het introductie- en socialisatieproces de basiskennis verworven heeft. Zowel op het niveau van de afdelingen als de vzw wordt bepaald waaruit deze basiskennis bestaat. Naast de **basiskennis** streven we ook naar de verwerving en ontwikkeling van (doelgroep) **specifieke kennis** en **expertise kennis**.

Het vormingsbeleid richt zich in de eerste plaats naar de medewerkers. Als voorzieningen vinden we het daarnaast ook belangrijk om cliënten, vrijwilligers en derden in dit beleid te betrekken. In 2022 volgden de medewerkers van de Markgrave vzw in totaal 470 uren interne en externe vormingen, die zowel in-house als op een locatie buitenshuis doorgingen.

Rekening houdend met de bepalingen in de nationale arbeidsdeal die gesloten werd eind 2022 werd binnen de Markgrave ook gestart met de opmaak van een opleidingsplan 2023. De arbeidsdeal bepaalt (bron: verso-net.be) "dat werkgevers met minstens 20 werknemers vanaf 2024 gemiddeld vijf individuele opleidingsdagen per jaar per voltijdse werknemer moeten voorzien. In 2023 gaat het om gemiddeld vier dagen per voltijdse werknemer. De maatregelen moeten ervoor zorgen dat elke werknemer kans op opleiding krijgt. Het plan moet leiden tot een versterking van de competenties van alle werknemers via een doordacht beleid rond opleiding."

d. Opendeurdag

Op 14 en 15 mei 2022 vierden we onze Opendeurdag!

We stellen onze verschillende diensten voor en dit jaar hebben we nog een nieuwigheid. Studenten van Prof. Herbert Peremans (UA) ontwikkelden een VR-bril waarmee zienden kunnen ervaren hoe het is om slechtziend te zijn. Je ontdekt ermee hoe het is als je de straat in een waas ziet, er een vlek centraal in je zicht staat of de helft van het beeld helemaal weg is. Vanuit het revalidatieteam zal deze bril in een later stadium gebruikt worden om mensen meer inzicht te geven in de slechtziendheid van hun partner, kind, ... en kan hij ook ingezet worden bij kijktrainingen.

Er is de tentoonstelling van ons klei- en handwerkatelier, een djembé-sessie, een restaurant (reservatie verplicht) of je kan in onze mooie tuin iets komen drinken. Maar ons gaat het er dit weekend vooral om dat we aan de buitenwereld tonen met hoeveel levenskracht en vreugde blinden en slechtzienden hun dagelijkse leven opnieuw in handen nemen.

Een fragment uit de CITTA reportage met Caroline Bastiaens

Onze Stagiaire Rain maakte een tiktok filmpje om een impressie te geven van het opendeurweekend:

<https://youtu.be/bGopdD9gclk>

Tentoonstelling AC opendeurdag

Demonstratie VR-bril Opendeurdag

e. Heropleiding

- **Wijziging Uurrooster**

Voor het schooljaar 2022-2023 zijn we aan de slag gegaan met het aanpassen van ons uurrooster aan de komst van twee minderjarige anderstalige leerlingen. Zo hebben we binnen het algemene uurrooster een minderjarigenrooster geïntegreerd. We voorzien hierin dat deze leerlingen van alle lessen binnen de verschillende clusters proeven en een gevarieerd rooster krijgen.

- **Vorbereidend traject Hogeschool**

Daarnaast liepen we met een van onze leerlingen een traject in het kader van hogere studies. Het was de wens van deze leerling om toegepaste psychologie te gaan studeren aan de AP hogeschool. De contacten met deze school werden gelegd en de leerling werd door middel van de gepaste lessen en ondersteuning voorbereid op het traject dat hij daar zou gaan lopen. Dit is een primeur voor onze school en biedt heel wat kansen voor de toekomst.

- **Taalgericht Vakonderwijs**

We zetten ons in op de verdere professionalisering van ons team, afgestemd op de diverse context van onze school, door het opstarten van een traject rond taal ('Taalgericht vakonderwijs'). Ook hieraan zal de komende jaren een vervolg gebreed worden. Eveneens zijn er mogelijkheden tot uitbreiding van deze collectieve vormingen en oefensessies naar andere domeinen, naast taal.

- **Sint-Rafaël**

Tot slot vindt sinds 2022 een nauwe samenwerking plaats met onze zusterschool Sint-Rafaël te Gent. Zo kwamen we regelmatig samen om de pedagogische studiedag van schooljaar 2022-2023 voor te bereiden en zo in te zetten op de noden van beide scholen alsook het uitwisselen van ervaringen met elkaar om zo onze onderwijspraktijken te optimaliseren. Deze samenwerking zal de komende jaren worden verdergezet.

f. Nieuwe conventie Reva

Sinds 1/11/2022 is er een nieuwe conventie van kracht voor de dienstverlening van de Vlaamse Centra visuele revalidatie. Daarin werden de vergoedingen voor personeelskosten en het forfait voor de revalidatie-oogarts aangepast aan de huidige realiteit en ook twee revalidatiedoelstellingen toegevoegd, die hierdoor voortaan ook worden vergoed.

In de oude conventie uit 2004 werd de Algemene Kost vastgesteld op 15 % van de totale kosten en de arbeidstijd in afwezigheid van de patiënt op 17 % van de effectieve arbeidstijd. Deze bepalingen kwamen niet meer overeen met de actuele manier van werken. In de nieuwe conventie is daarom een vergoeding voorzien van respectievelijk 16% en 30% voor deze prestaties.

Ook werd een forfait van 6 minuten oftalmoloog ingevoerd in elke geleverde prestatie. Gezien de arts de eindverantwoordelijkheid draagt en betrokken is in elke administratieve uitvoering van een prestatie werd dit bedrag bekomen. Daar de bilan de start van het revalidatietraject is wordt de betaalde werktijd van 30 minuten voor de arts per patiënt uitgebreid naar 60 minuten. Dit komt overeen met de reële tijd die de arts per patiënt spendeert. Door deze aanpassing wordt ook rekening gehouden met de gesprekken die de arts voert met familie, met de sociale dienst, met verschillende therapeuten, of de coördinator van het centrum. Ook de tijd die de arts besteedt aan de bespreking van de bilans, aan het volgen van opleidingen, overleg met bijv. partners en overheden, wordt nu meegenomen voor de bepaling van dit forfait.

Omdat ten slotte psychologische ondersteuning en begeleiding door een maatschappelijk werker essentieel zijn in het revalidatietraject van een persoon met een visuele beperking zijn deze disciplines in de nieuwe conventie toegevoegd aan de lijst van doelstellingen. Waar hun prestaties in de oude conventie slechts voor enkele minuten per zitting werden verrekend in de bedragen van de andere therapeuten, worden zij sinds de nieuwe conventie vergoed als afzonderlijke zittingen. Voor doelstelling 7 (Inclusieve participatie in de samenleving) gaat het over een gesprek met een maatschappelijk werker waarin de rechthebbende of iemand uit zijn onmiddellijke omgeving informatie en advies krijgt over de rechten die de visuele handicap met zich meebrengt, en daarnaast het begeleiden van de rechthebbende om zich naar bevoegde overheidsdiensten en andere instanties te richten. Voor doelstelling 8 (Psychologische verwerking) is dit een gesprek met een psycholoog waarin de patiënt kennis maakt met verschillende coping strategieën, maar ook hoe opnieuw zelfvertrouwen, zelfwaarde en zelfstandigheid te vinden.

Bij de Visuele Revalidatie van de Markgrave hechten we erg veel belang aan het intern en extern overleg dat de arts in het kader van een behandeling heeft, en aan de psychologische en sociale begeleiding, als geïntegreerd onderdeel van het revalidatietraject. Voor de werking van de Visuele Revalidatie zijn de bepalingen in de nieuwe conventie dan ook een zeer positieve evolutie.

g. Investerings

In 2022 werden investeringen gedaan voor in totaal €105.352,24

Verwarmingsinstalallatie	€ 37.255,08
Onderhoud - herstelling buitenzonwering	€ 10.536,65
Brandcentrale school	€ 11.133,26
Pc's	€ 15.869,30
2 elektrische fietsen	€ 5.594,94
diversen	€ 24.963,01

2. Werken bij de Markgrave

Midzomer personeelsfeest

Ellen en Veerle 25 jaar in dienst

a. Interview nieuwe medewerkers

Pauline T. en Yoeri B. startten beiden in september 2022 als medewerker bij de Markgrave. Pauline is ergotherapeut bij de visuele revalidatie, Yoeri is begeleider in de woonondersteuning. We hadden een gesprek met Pauline en Yoeri over hun ervaringen als nieuwe medewerker in onze organisatie.

Waarom heb je specifiek gekozen om bij de Markgrave, en met de doelgroep van blinden en slechtzienden te werken? Hoe ben je bij de Markgrave terecht gekomen? Had je al van de voorziening gehoord?

Pauline: Ik had van de Markgrave zelf nog niet gehoord, en heb de vacature op de website van de VDAB gevonden. Toen ik de vacature las vond ik het een heel specifieke doelgroep, maar anderzijds ook heel uitgebreid. Wat me aansprak was de manier waarop de Markgrave naar de mensen kijkt: de mensen centraal stellen, vanuit de zorgvragen van de mensen werken, er echt de tijd voor nemen om samen met een heel team daarrond te werken. Die visie sprak me heel erg aan. Daarom heb ik gesolliciteerd. En vandaag ben ik heel blij dat ik hier nog steeds werk.

Yoeri: Ik heb altijd een passie gehad voor het werken met mensen. Na mijn opleiding vaktherapie met specialisatie spraak en drama ben ik eerst als animator in de ouderenzorg gaan werken en daarna in het onderwijs. Maar dat was deeltijds en ik was op zoek naar een voltijdse baan. Ik passeerde hier wel regelmatig en een vriendin van me woont hier om de hoek. Ze raadde me aan om toch eens een open sollicitatie te doen. Maar omdat ik niet zo bekend was met de doelgroep heb ik dat niet direct gedaan.

Toen las ik online een vacature van de Markgrave en ik was meteen geïnteresseerd. Als ik nu terugblik op mijn keuze zijn er verschillende redenen waarom ik ervoor heb gekozen om hier te werken. Zo bood het me de mogelijkheid om als begeleider te starten in een voorziening voor mensen met een visuele beperking. Hoewel ik er geen ervaring in had, leek het me wel een unieke kans om mijn vaardigheden verder te ontwikkelen.

Hoe heb je als starter de eerste werkdagen ervaren?

Pauline: Ik kom net van de schoolbanken en dit is mijn eerste job, dus het is sowieso een heel nieuwe ervaring. Ik ben heel warm onthaald geweest, en mocht meelopen met de collega's. Ik werd er niet zomaar ingegooid, ik werd wel fijn onthaald, ook door collega's van de andere disciplines. Op de onthaaldagen kon ik ook al kennis maken met de medewerkers van de andere diensten. Mijn collega's gaven me ook de tijd om alles te leren. De eerste dagen betekende dat wel veel informatie verwerken, maar dat is natuurlijk altijd zo in een nieuwe job.

Yoeri: De eerste dagen kwam er heel veel informatie op me af. Over de verschillende taken, zowel de assistentie als de persoonlijke begeleiding, ... dat was wel heel wat informatie om te verwerken.

Maar de collega's hebben me heel warm ontvangen en ik kreeg ook een map met alle info. Als ik met vragen zat kon ik vlot bij collega's terecht en ze hebben me ook goed begeleid om een eigen plek te vinden binnen de Markgrave. Dat vond ik zelf ook heel prettig.

Pauline

Wat houdt je job ongeveer in? Hoe ziet een gemiddelde werkdag eruit?

Pauline: Mijn job als ergotherapeut is elke dag anders, en dat vind ik tof dat het zo wisselend is. Over het algemeen zijn we veel onderweg, op huisbezoek of op de school of de werkplek van de cliënt. Het kan ook zijn dat we de consultatie doen hier bij de REVA. We bekijken welke de zorgvragen zijn en welke hulpmiddelen mogelijk zijn, bijv. met spraak, braille, smartphone, computer etc. Tegenwoordig zijn er heel veel mogelijkheden. Alles in het dagelijks leven gaan we vanuit ergotherapie bekijken.

Yoeri: Dat is heel wisselend. Binnen de woonondersteuning heb je als begeleider twee rollen.

Ten eerste is er de assistentie en de andere rol is de persoonlijke begeleiding. De assistentie of de "A" kan je vergelijken met het runnen van een groot huishouden. Dat kan gaan over kamers in orde brengen, bedden opmaken, vuilnisbakken leegmaken, eigenlijk alles wat je thuis ook doet in je huishouden. Ook het assisteren bij de koffie en de maaltijden hoort erbij, of mee boodschappen gaan doen met de bewoners. Er zit heel veel variatie in die taken.

Aan de andere kant is er de persoonlijke begeleiding, dat is sterk afhankelijk van de vragen van de bewoners. De ene bewoner heeft er bijv. nood aan om te praten over bepaalde levensvragen, een andere bewoner wil graag begeleiding bij het in orde brengen van administratie, of wenst dat iemand meegaat naar een afspraak bij de dokter. We kijken daarbij echt naar de noden van de cliënt en daar gaan we mee aan de slag. Die vragen kunnen heel verschillende zijn. De ene week doe je wat meer "A" taken, de andere week wat meer begeleiding.

Wat is belangrijk in je job voor jou? Waar haal je voldoening uit?

Pauline: Sowieso het contact met de mensen zelf vind ik fijn. Zij komen naar hier om hulp te krijgen en als ze dan merken dat ze met die hulp terug veel meer kunnen en zelfstandiger zijn... dan waarderen mensen dat wel en die waardering en dankbaarheid vind ik heel fijn. Dat je daar als therapeut je steentje aan kan bijdragen en een verschil kan maken in mensen hun leven, daar haal ik voldoening uit.

Yoeri: Het geeft me voldoening dat ik zie dat ik goede zorg heb kunnen geven aan de bewoners. Als ik zie dat zij tevreden zijn, ben ik zelf ook tevreden.

Welke uitdagingen wil je aangaan in de toekomst?

Pauline: Er zijn veel dingen die ik nog kan bijleren, zowel van collega's als van de cliënten. Met sommige dingen ben ik al vertrouwd, andere zaken zijn nog nieuw. Als ik die dan kan opnemen en het loopt goed, dan is dat wel fijn. Dan heb ik weer iets bijgeleerd.

Yoeri: We werken met heel veel verschillende soorten mensen, en elke bewoner heeft zijn of haar eigen rugzakje. Ik wil de beste zorg geven die daarop inspeelt, maar dat is niet steeds mogelijk. Het is bijv. normaal dat iemand zich eens slecht voelt. Als begeleider moet ik ook kunnen aanvaarden dat het ook eens niet lukt om daarbij begeleiding te geven die dit kan oplossen. Dat is een uitdaging voor mezelf.

Hoe ervaar je de werksfeer in het algemeen en de contacten met de collega's bij de Markgrave?

Pauline: Dat vind ik wel een pluspunt bij de Markgrave. Ik doe de job zelf graag, maar de relatie met de collega's is zeker ook belangrijk. Bij de Markgrave kom je in een warm nest terecht. Je wordt warm onthaald en je kan bij iedereen terecht als je vragen hebt, je kan mekaar aanspreken. Er worden vormingen georganiseerd, ook over de diensten heen, waar je mekaar kan leren kennen. En naast het professionele kan je je collega's ook beter leren kennen op een andere manier tijdens bijvoorbeeld de nieuwjaarsreceptie of het midzomerfeest. Als nieuwe medewerker kom je in een warm nest terecht en er wordt echt in je geïnvesteerd. Je wordt welkom geheten en opgenomen in het team.

Yoeri: Ik vind de werksfeer heel fijn bij de Markgrave. Ook de contacten met de collega's en de bewoners vind ik heel prettig. Daar kan ik eigenlijk niets negatief over zeggen. Ik voel me hier echt thuis, en voel me hier prettig als medewerker. Je kan een babbel doen met je collega's en je kan ook steeds bij de directie binnenspringen met vragen. Dat zorgt allemaal voor een hele fijne werksfeer.

Ook heel positief vind ik dat je als medewerker bij de Markgrave de kans krijgt om bij-scholingen te volgen, bijv. om de verschillende diensten te leren kennen. Zo kreeg ik toch een totaalbeeld van de Markgrave.

Het contact met de andere diensten is wel eerder beperkt. Het zou interessant zijn vind ik om eens de job van iemand uit een ander team te doen, in de vorm van een stage of als vervanging wanneer iemand ziek is. Zodat wij als begeleiders dan ervaren hoe het is om logistieke taken te doen of in het Activiteitscentrum te werken. Zo krijg je meer waardering voor je collega's en een grote variatie in je takenpakket.

Je hebt al veel positieve punten van werken bij de Margrave genoemd, maar zijn er ook dingen die je graag anders zou zien?

Pauline: Dat we nog beter samenwerken om naar de cliënten toe voor een geïntegreerd aanbod te zorgen.

Yoeri: Ik vind de communicatie soms wel heel verwarrend. Er zijn zoveel communicatiekanalen, en er komen er nog steeds bij. Er is een krantje, verschillende mappen op Teams, berichten via Ecqare, e-mails. Daardoor kan het gebeuren dat je een bericht over het hoofd ziet. Zelf vind ik dit niet echt een probleem, maar ik merk soms dat dit bij collega's wel wat frustraties met zich meebrengt. Sommige collega's kunnen ook niet zo goed om met alle digitale toepassingen. Daar is volgens mij nog wel ruimte voor bijscholing en ondersteuning.

Welke droom heb je voor de organisatie, voor je dienst, de cliënten?

Pauline: Dat we kunnen blijven aanbieden wat we te bieden hebben en dat kunnen uitbreiden naar zoveel mogelijk mensen. Dat de Markgrave meer bekendheid geniet, ik merk dat dit nu nog niet het geval is.

Yoeri: Mijn droom voor de Markgrave is dat we een huis kunnen creëren waar de bewoners zich thuis voelen en de juiste zorg krijgen. Een huis ook waar de bewoners het gevoel hebben dat ze voor allerlei vragen bij de begeleiders terecht kunnen. Ik denk dat daar nog evolutie mogelijk is. Want elke bewoner heeft zijn eigen unieke zorgbehoefte, en mijn droom is dat we nog meer proberen om zorg op maat aan te bieden. Ik vind het daarbij heel belangrijk dat we dat op een respectvolle en holistische manier doen. Ik ben een grote voorstander van holistische zorg, die rekening houdt met alle aspecten van de zorg. Het gaat dan zowel om lichamelijke zorg, als om emotionele ondersteuning, mentale stimulatie, en sociale interactie.

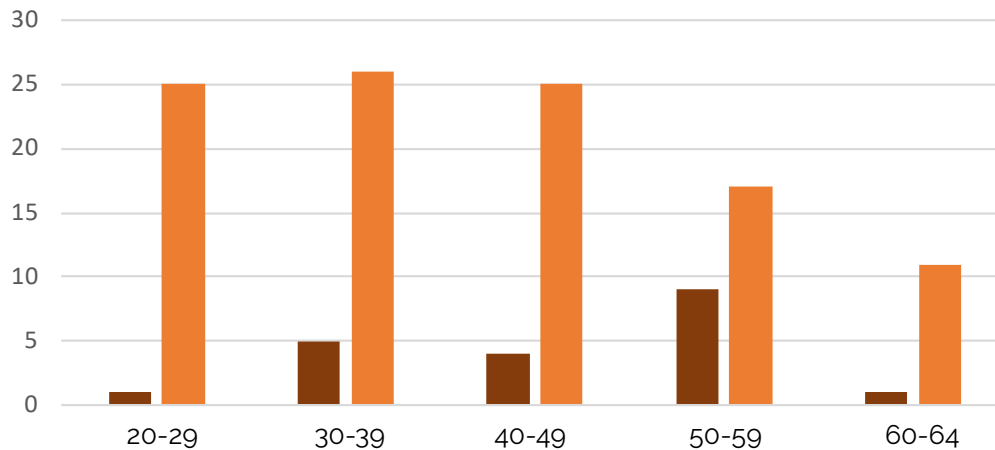
Ik zou ook graag zien dat we het netwerk van de cliënt, waaronder de familie, meer betrekken bij de zorg. Ik vind het netwerk van de cliënt en de buurt heel belangrijk, en droom ervan dat we deze nog meer bij de Markgrave kunnen betrekken, dat ze iets kunnen bijdragen in de Markgrave. Dat ontbreekt soms nog een beetje vind ik.

Wat ik ten slotte ook heel belangrijk vind is er dat er nog meer ruimte komt voor cultuur bij de Markgrave, ook in woonondersteuning. Ik denk dan aan een wandeling en uitstap naar het museum met de cliënten. We zouden hier ook zelf dingen kunnen organiseren, bijv. op de dag van de poëzie.

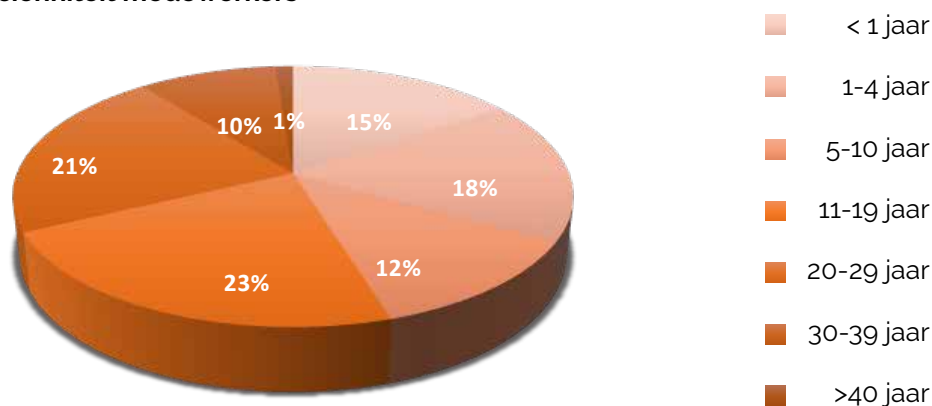
b. Medewerkers in cijfers

In de loop van 2022 werkten over alle diensten heen er in totaal 124 medewerkers bij de Markgrave vzw, waarvan 20 mannen en 104 vrouwen.

• Leeftijd medewerkers

• Anciënniteit medewerkers

c. Werving

In augustus doet de Markgrave voor het eerst een online wervingscampagne op facebook in functie van een aanwerving in het team van de Woonondersteuning. Ellen deelt haar enthousiasme in een kort filmpje over haar werk bij de Markgrave. Het filmpje van Ellen Coppens dat 30 sec. duurt werd 38 keer gedeeld via facebook en werd 5523 keer bekeken. Link naar het filmpje <https://fb.watch/kr5aLO66zr/>

We stonden voor het eerst op de Stage- & jobbeurs KDG Bachelor Orthopedagogie op 24 juni 2022, waar de studenten onze diensten beter konden leren kennen.

d. Varia

Midzomerfeest – Het was even wachten voor een moment om terug samen te kunnen zijn. Maar op 24 juni was het dan eindelijk zover. Een gezellige zomeravond onder collega's.

Veerle en Ellen werken 25 jaar bij de Markgrave, daar hoort een feestje bij!

3. De Markgrave beleven

Repetitie ervarings theater

a. Interview met 2 cliënten voor wie 2022 een bijzonder jaar was binnen de Markgrave!

Michel

Michel heeft in 2017 dankzij de mond-tot-mond reclame van zijn kameraad Willem contact opgenomen met de Markgrave. Hij kon toen enkel verblijven op zondag en maandag in de Woonondersteuning en dit combineren met 1 dag in de Heropleiding. Vanuit Tervuren pendelen was voor hem geen optie. Na een tijdje ruilde hij de Heropleiding in voor het Activiteitscentrum. Toen er van zondag tot vrijdag een kamer vrij was voor hem in de Woonondersteuning, heeft hij niet getwijfeld. Sindsdien voelt hij zich hier thuis en is hij heel actief in het AC. Hij vindt makkelijk de weg tussen de verschillende diensten.

Michel neemt tijdens het tuinieren even een pauze

Wat betekent de Markgrave voor jou?

Een plek waar ik me thuis voel. Waar ik veel mensen waarmee ik goed overweg kan ontmoet.

Wat heb je het voorbije jaar geleerd?

Ik ben wel wat zelfstandiger geworden sinds ik op de studio woon. Als ik iets nodig heb, ga ik erachter aan. Ik denk dat ik wel wat assertiever ben geworden sinds ik hier woon.

Wat was je leukste ervaring het voorbije jaar in de Markgrave?

Dat is een moeilijke keuze, zowel de Driedaagse naar de Zee in de Florial als de tandemvakantie vond ik heel tof. Ik geniet ervan om met een begeleider er eens echt op uit te gaan.

Hoe ervaar je het contact met lotgenoten?

Wel fijn, om erover te praten en ervaringen te delen. Je hebt een connectie met elkaar zonder dat je elkaar kent.

Wat is een uitdaging voor jou waar we misschien mee aan kunnen helpen?

Ik zou binnen een paar jaar wel alleen willen wonen in de buurt van de Markgrave. Nog niet direct, maar dit is wel iets wat ik wil in de toekomst.

Wat zou je aan iemand die nieuw is bij de Markgrave als tip willen geven?

Ik zou zeker het AC aanbevelen, omdat de activiteiten die ik doe echt een meerwaarde geven aan mijn leven.

Nadia

Nadia werd na haar revalidatie doorverwezen naar de Markgrave. Ze kwam bij de Visuele Revalidatie in 2018 terecht. Dankzij Petra kan ze zelfstandig fietsen en voelt ze zich zelfzeker genoeg op straat. In 2021 start Nadia met Klei en Tandemmen op donderdag in het Activiteitscentrum. In 2022 start ze met Begeleid werk via IncluZIEN bij vzw de Lage drempel (Mechelen).

Het afgelopen jaar ben je met begeleid werken gestart via IncluZIEN, wat is je ervaring geweest bij dit traject?

Ik ben gestart in maart 2022. Ik help mee met het begeleiden van de gezinswerking op woensdag NM – knutselen, vrijetijd activiteiten met de kinderen, maar doe ook activiteiten in de ontmoetingsruimte voor volwassenen in armoede. Tijdens dit traject is mijn zelfzekerheid teruggekomen waardoor ik ook veel meer kan. Ik voel me er gewaardeerd en de vertrouwensband met de mensen daar is heel mooi. Ik vind het heel waardevol mensen te kunnen helpen.

Wat betekent de Markgrave voor jou?

Dat het leven terug verder gaat met een beperking (het stond even stil). Ook contact met lotgenoten vind ik heel fijn. Er wordt echt geluisterd (ook belangrijk in het proces van de verwerking).

Wat was je leukste ervaring het voorbije jaar in de Markgrave?

Ik kijk elke week uit naar mijn activiteiten. Ik vond de opendeurdag heel fijn, ik heb geholpen met de rondleidingen van de kunstwerken in de tuin. Ik doe zelf keramiek in het AC en vond het heel fijn dit te kunnen doen.

Wat is een uitdaging voor jou waar we misschien mee aan kunnen helpen? Eerder activiteiten die je wil proberen.

Ik zou graag helpen met de plantenbakken in hout te maken, leuk om aan een project mee te werken. Ik vind het heel fijn iets te leren.

Waar droom je van? Wat zou je in de toekomst nog willen doen bij de Markgrave?

Nog meer tentoonstellingen en dingen waar ik actief aan kan meewerken

Nadia tijdens workshop Macramé in Witrrijk

4. Vrijwilligers bij de Markgrave

Vrijwilligersdag Kalmthoutse Heide

a. Vrijwilligersdag

Zonder vrijwilligers kunnen we niet op volle toeren draaien in de Markgrave. Jaarlijks zorgen we er dan ook voor dat ze opleiding krijgen om dit vrijwilligerswerk nog beter te kunnen doen.

De Kalmthoutse Heide was de ideale locatie bij uitstek. En laat de gidsen dan ook nog 2 slechtzienden zijn dan kan de rondleiding niet meer stuk. Ingrid en Eddy hebben de vrijwilligers een bril aangeboden en een witte stok en zo zijn we het Vlinderpad gaan verkennen.

Dit pad is speciaal ontwikkeld voor en door blinden en slechtzienden. Onze vrijwilligers vertrokken met een bang hartje maar hebben genoten van de aangename uitleg, de onvoorziene obstakels en de fijne ontdekkingen in het bos. En we durven er ook wel bij vertellen dat de brillen niet heel de wandeling zijn opgebleven. Ja, er is vals gespeeld!

Na deze leerrijke wandeling was het tijd voor een gezellige lunch. Nadien zijn nog enkele sportievelingen een stevige stap gaan zetten in de Heide. De anderen zijn rustig huiswaarts gekeerd.

Het was in elk geval een ervaring en dag om niet snel te vergeten!

b. Afscheid Fred

Er komen vrijwilligers bij en jammer genoeg zijn er ook vrijwilligers die "hun pensioen" aankondigen. Zo konden we heel wat jaren rekenen op de trouwe hulp van onze vaste vrijdagfietser Fred Meyer. Elke vrijdagmorgen stond hij klaar om twee korte toertjes mee te fietsen, 's middags gezellig mee tafelen met de cliënten om dan in de namiddag weer rond het Antwerpse te toeren. Viel er een druppel regen dan haalde hij zijn regenpak boven. En vielen er te veel druppels regen dan sleutelde hij mee aan de tandems. Op het zee-weekend naar Blankenberge was hij ook steeds van de partij.

Met spijt in het hart heeft Fred afscheid genomen van de tandems en activiteiten. Maar als er feestjes zijn, zien we hem zeker nog passeren.

c. Let's klets

Onze vrijwilligers maken het graag aangenaam voor onze cliënten en bewoners. Zo kwam er vanuit de vrijwilligers het idee om met de wisseling van elk seizoen een café te organiseren.

Zo gezegd, zo gedaan. Let's klets lentebar was de eerste editie en de naam zegt het zelf. Gezellig kletsen bij de start van de lente. Er was een grote opkomst en veel gezelligheid dus missie geslaagd.

Bij de zomer- editie zat ook het weer mee en hebben vele mensen genoten van onze mooie tuin bij een lekker glaasje.

Bij de herfstbar kwam er wildpaté en hoorngeschal aan te pas. Je kan je voorstellen dat dit zeker in de smaak viel.

En om de winter in te zetten zagen de vrijwilligers het heel wat groter. Een versgebakken wafel, een braadworst of een jenever bij de vuurkorf? Niets was te veel. Uiteraard mocht de kerstman niet ontbreken! Iedereen heeft genoten van smaakvolle hapjes en drankjes. Maar vooral van het warm samen zijn. Op naar de volgende edities!

Afscheid Fred

5. De Markgrave in de wereld

Obstakelvrij op pad

Uitstap Zoersel

In 2022 werd er terug contact gezocht na de pandemie. Er werden samenwerkingen terug hernomen en gelanceerde projecten kregen vorm. De Markgrave werd in 2022 geselecteerd om mee te doen aan het project Zorgzame Buurten van de Vlaamse Overheid.

a. DeCinema

In maart 2022 zijn we gestart met samenwerken met deCinema (deStudio). Ze tonen speciaal voor onze activiteit in hun nieuwe cinemazaal films met audio-descriptie in full surround. Een primeur voor deCinema. Zo willen we een nieuwe beleving geven aan blinden en slechtzienden die anders de film heel individueel beleven met hun oortjes in.

Dankzij een goede afstemming en techniek worden de vertoningen als heel aangenaam ervaren. De keuze van de films en het zoeken van het juiste publiek is een zoektocht in het begin. Katelijn en Claudia toetsen af bij de doelgroep welke films ze graag nog willen zien.

Om deze samenwerking te verduurzamen zoeken we ook partners en communiceren we dit breed zodat iedereen kan kennismaken met deze activiteit. De zaal heeft plaats voor 100 personen en de Markgrave komt gemiddeld met een groep van 20 personen.

Vanaf december startten we met een vertoning per seizoen (4x per jaar) met telkens een film die op dat moment in de zalen speelt. De samenwerking wordt ook in 2023 voortgezet en VEBES en licht & liefde nemen dit mee op in hun programma.

b. ASO mobiel

Op woensdag 9/9 was er opnieuw een concert van het Antwerp Symphonie Orchestra (ASO) in de Sint-Laurentiuskerk. Opnieuw prachtige muziek maar deze keer door 34 muzikanten. Iedereen is verbijsterd en ook de muzikanten genieten van het spelen op deze unieke locatie. De cliënten en hun familie, vrijwilligers en muzikanten sluiten af in onze tuin met een ijscoupe.

c. Workshop macramé

Sommigen kennen het nog van vroeger, anderen vinden het prachtig, want de plantenhanger in macramé is weer hip en trendy. Een aantal blinden en slechtzienden hebben deze ingenieuze techniek zeer goed in de vingers, met deze mensen trokken wij dit jaar naar CC de Kern in Wilrijk om er in groep de plantenhanger te leren maken. De 7 zienden zaten schouder aan schouder met evenveel cliënten van de Markgrave om op het einde van de middag met een mooi resultaat naar huis te gaan.

d. Golfkar Zoersel

Op een zonnige dinsdag in augustus trokken we voor een dagje naar Zoersel. In de voormiddag genoten we van een korte wandeling, gevolgd door een lekkere maaltijd, buiten in de tuin van Veerle. In de namiddag vertrokken we met een groepje van 5 personen naar Monnikenheide. Daar werd er een ritje in de bossen van Zoersel gereden met de elektrische golfkar van Monnikenheide.

Nadien was het de beurt van de tweede groep. Intussen smulden de thuisblijvers van een Zoersels ijsje. Dankzij deze samenwerking konden we ook voor de iets minder sportieve cliënten een fijne uitstap organiseren!

e. BorgerHUB

In het eerste deel van het jaar werden er spullen van het keramiekatelier verkocht in BorgerHUB. Omdat de formule veranderde besloten we om eerder in te zetten op evenementen en werd er gekozen deel te nemen aan de wintermarkt op 10 & 11 december. Yana nam het kraampje voor haar rekening samen met Joakim en vrijwilligster Lies. Ook Veerle kwam langs met de cliënten op zondag.

De opkomst van dit marktje viel tegen voor de organisatie, dit was de eerste editie.

f. G-sport Vlaanderen

Op 31 november 2022 konden we deelnemen aan een G-sportdag in Brasschaat. Dit was een "Blind sports-date" wat wil zeggen dat de dag en de aangeboden sporten volledig op maat van blinden en slechtzienden zijn.

Met een busje vol zijn we in de voormiddag naar Brasschaat gereden en hebben eerst genoten van een frisse wandeling in het Peerdsbos samen met begeleiding van een bedrijf uit Antwerpen. Na de picknick was het tijd om ons sportplunje aan te trekken.

Op het programma stonden show-down, torbal, dans en jiu-jitsu. Dit alles onder begeleiding van professionele lesgevers en extra studenten als begeleiding. Aangezien de opkomst gering was zijn onze mensen dik in de watten gelegd. Ze hebben genoten van de fijne activiteiten en konden proeven van nieuwe sporten. Met een leuk G-sporttasje als aandenken zijn we allemaal moe en voldaan huiswaarts gekeerd!

Minister Peeters op stap

g. Obstakelvrij

• Gemene ruimte

Stefan Kolgen (Beeldende kunsten – Sint Lucas) kwam aankloppen voor zijn Masterproject bij de Markgrave. Stefan was geïnspireerd door onze Obstakelvrij campagne en wandelde met het AC mee op vrijdag, waar hij letterlijk botste op alle hindernissen in de stad.

Zijn Masterproject 'Gemene ruimte' werd een intense belevingsinstallatie over zorgzaamheid en de ruimte die we delen. De bedoeling van de installatie is om de confrontatie aan te gaan hoe we (rest) ruimte delen en de gevolgen daarvan voor mensen met een visuele beperking. Bart, Guy, Ingrid en Nadia werkten mee aan de installatie. De auto's die centraal in de installatie staan zijn van de hand van Rudi.

• Lightsaber

Alec Geluykens (Grafiek – Sint Lucas) maakte 2 leuke filmpjes voor onze campagne Obstakelvrij. 'Lightsaber' toont ons in een surrealistische wereld het gemak van een lightsaber die obstakels vernietigt zodat er dus niets meer in de weg staat! Dit filmpje hebben we gebruikt om onze campagne nog bekender te maken bij het jonge publiek.

Link naar het filmpje: <https://youtu.be/k2aP1NkC59Q>

• Campagne en workshops

In 2022 werden op verschillende momenten infosessies aan scholen gegeven in kader van Obstakelvrij. Kinderen en jongeren op een speelse manier kennis leren maken met de wereld van blinden en slechtzienden, de gevolgen en gevaren waarmee zij geconfronteerd worden toelichten om zo te komen tot een samenleving die oog heeft voor de doelgroep en geen obstakels op een voetpad en dergelijke plaatst.

We gingen langs bij het Lyceum Groenhout (3e middelbaar) en tijdens de inleefdag 'leven met een beperking' in het KLA (4e middelbaar) in de Hertoginstraat organiseerden we 2 workshops. Ook kwamen er ervaringsdeskundigen van het Activiteitscentrum een workshop geven.

Bij mooi weer gingen we flyeren in het Hof van Leysen, omdat de fietsen daar vaak op de geleidelijnen geparkeerd staan. Hajar, Bart en Farah zijn heel betrokken bij deze campagne.

• Op stap met Lydia Peeters

Op 13 oktober zijn we samen met Symfoon en de Vlaamse minister van Mobiliteit Lydia Peeters op stap gegaan om te beleven wat de uitdagingen zijn die blinden en slechtzienden elke dag moeten trotseren op het voetpad.

Geblinddoekt en met een witte stok in de hand maakte Vlaams minister van Mobiliteit Lydia Peeters een inleefwandeling. Minister Peeters werd gecoacht door onze mobiliteitstrainer Petra. Nadien ging de minister in gesprek met ons om samen te bespreken op welke manier de Vlaamse regering kan bijdragen aan obstakelvrije voetpaden.

Willem, Gert, Bart, Stefan en Elke gingen die dag mee op pad en konden ook hun bemerkings geven.

h. Fietsproject

Enkele kinderen en jongeren brachten op 1 juni een bezoek aan de verkeersstuijn in het Rivierenhof te Deurne. De psychomotorisch therapeut en mobiliteitsinstructeur hebben de jonge mensen op een veilige manier zich fietsend leren verplaatsen waarbij aandacht werd gespenseerd aan belangrijke verkeersregels en behendigheden zoals voorrang van rechts, voorsorteren, langs een hindernis fietsen...

Link naar het filmpje:

https://www.youtube.com/shorts/Y5_zvMeKlAY

i. Demodag OKO-app

19 april stond in het teken van de OKO-app die door Ayes op de markt werd gebracht. De mobiliteitstrainers van Visuele revalidatie waren en zijn betrokken bij de mogelijkheden van deze app, die de verkeerslichten uitleest op een kruispunt zodat een veilige verplaatsing beter mogelijk is. De medewerkers van Ayes gingen samen met onze gebruikers en mobiliteitstrainers op pad om de app toe te lichten en in de praktijk de mogelijkheden uit te testen.

Demodag OKO app

j. Kennisdeling

• De Leerexpert en Scholengroep fluxus

Op 27/01/2022 hielden we online een vormingsmoment voor twee ondersteuningsnetwerken, nl. vanuit het stedelijk onderwijs De Leerexpert Antwerpen en vanuit GO-onderwijs Scholengroep fluxus.

Om het functioneren van het kind en de jongere in de klas te optimaliseren is een goede samenwerking tussen de ondersteuningsnetwerken en het revalidatiecentrum belangrijk. Aan 12 ondersteuners werd door 3 medewerkers van Visuele Revalidatie informatie gedeeld over het landschap van visuele revalidatie, samenwerkingsmogelijkheden, de mogelijkheden van de conventie waaraan VR verbonden is, de Vlaamse revalidatiecentra en het team van de Markgrave.

• Brailleliga

De sociale dienst en MDT-medewerkers van de Brailleliga brachten op 24 november een bezoek aan de Markgrave ifv kennismaking met de werking van het activiteitencentrum, de woonondersteuning, IncluZIEN, revalidatie en MDT-werking. Beide organisaties werken voor personen met een visuele beperking, waardoor kennis van elkaars werkingen op deze manier optimaler kan gebeuren.

• ZNA Hoge Beuken

ZNA Hoge Beuken contacteerde ons om voor de steungroep Posterieure Corticale Atrofie voor personen met PCA en hun mantelzorgers en familieleden informatie te geven omtrent beperkingen en aanpassingen bij de doelgroep. Deze personen komen ook in aanmerking voor Visuele revalidatie. Samen met ZNA Hoge Beuken bouwen we een samenwerkingsvorm uit, zodat deze patiëntengroep beter ondersteund wordt.

• ZNA Middelheim

Op 11/02/2023 werd online een vormingsmoment gegeven aan de oogartsen (in opleiding) van ZNA Middelheim omtrent hemianopsie en kijkstrategieën vooral in kader van een goede doorverwijzing en samenwerking. Volgende thema's werden aangehaald: werking van gezichtsvelden, oorzaken gezichtsveldproblemen, geassocieerde stoornissen en behandeling in Visuele Revalidatie de Markgrave

k. Zorgzame Buurten

Een Zorgzame Buurt bestaat uit drie pijlers: sociale netwerken van mensen lokaal versterken, het verbinden van formele en informele zorg en intersectorale samenwerking. Mensen snakken naar ontmoeting en verbinding. Eenmaal mensen elkaar kennen, leidt dit sneller tot het 'kleine helpen'.

• Projectvoorstel

Met dit project willen we de sociale cohesie in de wijk versterken. Met het uitgebreide/ diverse netwerk zetten we in op het zorgzaam verbinden van de verschillende uiteenlopende doelgroepen/ gemeenschappen. Buurthuis Unik, (Unik is een burgervzw) is samen met de andere partners (de Markgrave, KOCA, Nottebohm, beweging.net, ELZA) de katalysator van het hele gebeuren.

We matchen de talenten en noden van buurtbewoners en ontwikkelen samen initiatieven om de werking van de partners in de buurt meer bekend te maken en te ondersteunen. We trekken de buurt in om mensen toe te leiden naar het gedifferentieerd aanbod in de buurt.

We ontwikkelen een ruimte waar (zorg-) partners zitmomenten organiseren en/of activiteiten ontrollen voor hun cliënten en de buurtbewoners.

We geloven sterk in de empowerende kracht van het samen buurthuis maken en dat het leiden zal tot een meer zorgzame buurt.

• Kickoff

In april 2022 worden we uitgenodigd in Brussel voor de startdag van het project Zorgzame Buurten. We zullen de komende 2 jaar met steun van de Vlaamse Overheid dit project in onze buurt kunnen doen. Naast de financiële steun krijgen we ook een coach An. Er worden ook vormingen, themasessies en inspiratiedagen georganiseerd rond de verschillende thema's: impactgericht werken, vrijwilligers, intersectorale samenwerking, ...

Tijdens de startdag ging een panelgesprek met o.a. secretaris-generaal van het Departement Welzijn, Volksgezond en Gezin, Karine Moykens, in op de verduurzaming Zorgzame Buurten. Hans Kluge, regionaal directeur Europa van de Wereldgezondheidsorganisatie sprak de projecten toe en Vlaams minister Wouter Beke sloot de dag af met een woord van waardering voor al het harde werk dat de komende jaren zal verzet worden.

We starten met de eerste stuurgroepvergadering waarin beslist wordt een medewerker te zoeken die als Buurtzorgwerker dit zorgzame buurten project zal leiden. Na de sollicitaties eind juni, wordt er gekozen voor Karlien (reeds in dienst bij KOCA) die in augustus kan starten. Ze heeft als deadline tegen 1 oktober al de buurtanalyse en de veranderingstheorie uit te werken. Voor de buurtanalyse wordt er samengewerkt met KDG.

Inclusieve bingo in buurthuis UNIK (Zorgzame Buurten)

Karliën start met een kennismaking bij de 3 grote partners in het project (de Markgrave, KDG en buurthuis UNIK). Ze matcht de verschillende doelgroepen door Inclusieve activiteiten in het buurthuis. Ook door bij elkaar op bezoek te gaan leren we elkaar beter kennen. Oa. De burenbare (waar Christof, Bart en Ine) achter de toog de bediening overnemen en de Volkskeuken waar maandelijks het voorgerecht soep wordt bereid in de kookatelier van de Markgrave zijn een voorbeeld van laagdrempelige activiteiten met kleine successen. Ook de Inclusieve bingo is een succes.

We sluiten 2022 af met een gezellige Wintermarkt 'de buurt wintert' waar we samen een aanbod uitwerken voor de buurt.

• Ervaringstheater

Buurthuis Unik diende een artistiek project in bij de burgerbegroting, waarvoor ze in 2020 budget ontvingen. Door corona en weinig tijd kwam er pas in 2022 een doorbraak nadat Nico (productie) en Patricia (choreograaf –regisseur) professioneel aangesteld werden om een voorstelling te maken. De voorstelling 'geef me je ogen' werd een ervaringstheater voor de buurt over hoe het is om blind te zijn.

Het enthousiasme was groot bij de cliënten, maar ook bij de buurt en als snel vonden we een 11 deelnemers zodat we 5 duo's (telkens 1 buurtbewoner met 1 cliënt van de Markgrave) konden vormen. De repetities starten in september. Patricia gaf telkens op woensdag in de voormiddag een workshop om dichterbij elkaar te komen en in de namiddag begeleidde ze duo's individueel. Ieder zijn talent kwam naar boven en de cliënten werden zichtbaar fierder en zelfzekerder over het project en hun kunnen.

In de week naar de première toe kwam dan het slechte nieuws dat Patricia ziek was en Covid had. We hielden toch vol de voorstelling te brengen mits de nodige testen. Dit mocht niet baten want op de dag van voorstelling waren enkele acteurs toch ook positief. De voorstelling is hernomen in maart 2023.

De productie en voorstelling werd mede mogelijk gemaakt met steun van Zorgzame buurten en de burgerbegroting.

Een prachtig verslag van Eline kan je terugvinden in dit filmpje: link <https://youtu.be/2DgqTDfFM2Q>

Repetitie ervaringstheater

Repetitie in buurthuis UNIK

Jaarverslag 2022

een uitgave van de Markgrave vzw

Markgravelei 22
2018 Antwerpen
Ondernemingsnummer: 0409.714.637
RPR Rechtbank van Koophandel Antwerpen
info@demarkgrave.be
www.demarkgrave.be

Verantwoordelijke uitgever

Caroline Bastiaens

Tekst en vormgeving

Linda Madou en Claudia Maes

Extra dank aan

Yoeri Blank, Pauline Tuymans, Nadia, Michel,
Griet Damen, Veerle De Cadt, Annelies Van
Valckenborgh, Lut Hoydongs & Paul Janssens

Eindredactie

Caroline Bastiaens, Willeke Oostvogels,
Colette Verstrepen, Lut Hoydongs, Farnoush
Moradi

Installatie 'Gemene ruimte' Sint Lucas

de Markgrave vzw

Markgravelei 22
2018 Antwerpen

Social

[facebook/demarkgravevzw](https://www.facebook.com/demarkgravevzw)
[instagram/demarkgravevzw](https://www.instagram.com/demarkgravevzw)

Online

www.demarkgrave.be
info@demarkgrave.be